

អនាគតការងារនៅប្រទេសកម្ពុជា ៖ តំណភ្ជាប់ទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចនាថ្ងៃខាងមុខ

ការងារ គឺជាធាតុផ្សំសំខាន់មួយនៅក្នុងកាតព្វកិច្ចនៃការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសកម្ពុជា បច្ចុប្បន្ន មានការងារចំនួន៨លានការងារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយ៨០ភាគរយនៃពលរដ្ឋពេញវ័យអាយុលើសពី១៥ឆ្នាំឡើងទៅ កំពុងធ្វើការដែលចំនួននេះគឺច្រើនជាង ៦២,៥ ភាគរយនៃជនពេញវ័យកំពុងធ្វើការនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីបូព៌ា និងប៉ាស៊ីហ្វិក ទៅទៀត។ ចំនួនពលរដ្ឋកម្ពុជាដែលធ្វើការក្នុងវិស័យឯកជនមានប្រាក់ឈ្នួល បានកើនពី ១,១លាន នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ដល់២,៦លាននាក់ក្នុងឆ្នាំ២០១៤។ យ៉ាងណាក៏ដោយពីរក្នុងចំណោមបីនាក់ គឺជាអ្នកធ្វើការនៅស្រែចម្ការ ដែលជាការងារបែបប្រពៃណីនិងគ្មានប្រាក់ ឈ្នួល ឬក៏ធ្វើការក្នុងសហគ្រាសឬអាជីវកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ។

កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវធ្វើការកែទម្រង់ជាក់លាក់ច្រើន ដើម្បីធានាឱ្យមានការងារកាន់តែច្រើន កាន់តែល្អ និងកាន់តែបរិយាប័ន្នសម្រាប់អនាគតវែងឆ្ងាយទៅមុខទៀត ជាមូលដ្ឋាន កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវធ្វើឱ្យផ្នែកទាំងពីរនៃសេដ្ឋកិច្ចកាន់តែមានភាពប្រសើរ និងកាន់តែធ្វើសមាហរណកម្មគ្នាឱ្យបានខ្លាំងក្លាថែមទៀត។ ផ្នែកទាំងពីរនោះមានវិស័យ នាំចេញ ដែលជាបណ្តុំក្រុមហ៊ុនវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (FDI) និងវិស័យក្នុងស្រុក ដែលផ្តួចផ្តើមដោយសហគ្រាសគ្រួសារ(HHEs) និងសហគ្រាសខ្នាតតូចនិងមធ្យម (SMEs)។ ទន្ទឹមគ្នានេះដែរ ពលករកម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវខិតខំបង្កើតជំនាញ និងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនថែមទៀត ដើម្បីតាមចាប់យកឱកាសនានាដែលអាចនឹងកើតមានឡើង នៅពេលដែលវិស័យទាំងពីរនេះនៃសេដ្ឋកិច្ច មានភាពប្រកួតប្រជែងកាន់តែខ្លាំងក្លាថែមទៀត (រូប)។

កម្ពុជានឹងត្រូវតែធ្វើពិធីកម្មសេដ្ឋកិច្ចឱ្យវិស័យនាំចេញទទួលបានតម្លៃ បន្ថែមកាន់តែខ្ពស់ ដើម្បីឈានទៅដណ្តើមការងារ និងគុណប្រយោជន៍ឱ្យ បានកាន់តែច្រើនពីការចូលរួមនៅក្នុងខ្សែចង្វាក់តម្លៃសកល (GVCs).

ពិតណាស់ ការងារនៅក្នុងក្រុមហ៊ុននាំចេញមានគុណភាពខ្ពស់ជាងនាំមកនូវជោគ ជ័យក្នុងការអភិវឌ្ឍរបស់កម្ពុជា ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុនទាំងនេះ នៅមានសក្តានុពល បង្កើតផលចំណេញកាន់តែធំធេងទៀតនៅឡើយសម្រាប់ពលករ។ ពីចន្លោះ ឆ្នាំ២០១០ ដល់២០១៥ មួយភាគបីនៃ ការងារមានប្រាក់ឈ្នួលទាំងអស់ គឺស្ថិតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ប្រាក់ ឈ្នួលដែលបង់ទៅឱ្យពលករដែលបម្រើការងារផ្ទាល់ក្តី ឬដោយប្រយោល ក្តីនៅតាមបណ្តាក្រុមហ៊ុននាំចេញ មានទំហំស្មើនឹង១៥ភាគរយនៃផ.ស.ស (ឬ ២,៦លានដុល្លារអាមេរិក)។ យ៉ាងណាក៏ដោយ សកម្មភាពធុរកិច្ចនាំ ចេញដែលកំពុងមាននៅកម្ពុជា ច្រើនតែជាប្រភេទនាំចេញ ដែលផ្តល់ប្រាក់ ឈ្នួលទាប មានតម្លៃបន្ថែមទាប ហើយប្រើពលករតិចជាង ប្រសិនបើប្រៀប ធៀបទៅនឹងក្រុមហ៊ុននាំចេញក្នុងប្រទេសដែលមានស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ស្រដៀងគ្នានេះទៅទៀត។

ចាំបាច់ត្រូវមានគោលនយោបាយមួយចំនួន ដើម្បីបង្កអំណោយផលឱ្យ HHEs និង SMEs លូតលាស់បាន ហើយក្លាយខ្លួនជាប្រភពគួរឱ្យពឹងផ្អែក បានក្នុងការផ្តល់ការងារល្អដល់ពលរដ្ឋ។ ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកមានចំនួនច្រើន ជាងក្រុមហ៊ុនដែលមានម្ចាស់ជាបរទេស ក៏ប៉ុន្តែវាច្រើនតែមានទំហំតូច ហើយ ជួលកម្មករធ្វើការជាមធ្យមតែ៨នាក់ប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយក្រុមហ៊ុន ប្រៀបទៅ នឹង១២៤នាក់ជាមធ្យមនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន FDI។ នេះមកពីដោយសារតែ បរិយាកាសធុរកិច្ចក្នុងស្រុក ខ្វះភាពងាយស្រួលជួយគាំទ្រឱ្យសហគ្រាសអាច ចាប់ផ្តើមធុរកិច្ច និងពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនបាន។ ឧទាហរណ៍ មានតែ២៥ ភាគរយនៃក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកប៉ុណ្ណោះ ដែលទទួលបានឥណទានពីស្ថាប័ន ហិរញ្ញវត្ថុ ហើយមានតែ៦ភាគរយនៃសហគ្រាសខ្នាតតូចទេដែលបានចុះ បញ្ជី ដោយសារតែថ្លៃចំណាយលើការចុះបញ្ជីនេះវាខ្ពស់ពេក។

ការតភ្ជាប់បណ្តាញគ្នារវាងក្រុមហ៊ុន FDI និងក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកត្រូវតែមាន ភាពស៊ីជម្រៅថែមទៀត ដើម្បីឈានទៅបង្កើតឱកាសធុរកិច្ចឱ្យកាន់តែច្រើន សម្រាប់ពលករក្នុងស្រុក។ ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកមានការតភ្ជាប់តិចតួច ណាស់ជាមួយក្រុមហ៊ុន FDI ហើយដោយសារហេតុនេះ ក៏មិនសូវទាញ បានគុណប្រយោជន៍ពីការលូតលាស់របស់ក្រុមហ៊ុន FDI ដែរ។ មានតែ ២៥ភាគរយនៃធាតុចូល និងការផ្គត់ផ្គង់សរុបសម្រាប់រោងចក្រកាត់ដេរ ប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានជាវពីក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក។ ផ្ទុយទៅវិញ វិស័យកាត់ ដេរនៅប្រទេសវៀតណាមជាវធាតុចូល និងការផ្គត់ផ្គង់នានាពីក្រុមហ៊ុន ក្នុងស្រុក ក្នុងបរិមាណ៦០ភាគរយ បង់ក្លាដេស៦២ភាគរយ និងឥណ្ឌា ១០០ភាគរយ រៀងៗខ្លួន។

ទាំងនិស្សិត ទាំងពលករកម្ពុជា ចាំបាច់ត្រូវបង្កើនការអប់រំ និងជំនាញរបស់ ខ្លួន ដើម្បីមានសមត្ថភាពប្រកួតជាមួយពលករនៅប្រទេសស្រដៀងគ្នា ក្នុងការដណ្តើមយកការងារប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់។ ពលករកម្ពុជា នៅខ្វះជំនាញ ដែលចាំបាច់សម្រាប់ទទួលបានប្រភេទការងារដែលការ កែទម្រង់ក្នុងវិស័យក្រុមហ៊ុនFDI និងក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក នឹងនាំមកជាមួយ នៅថ្ងៃខាងមុខ។ ក្នុងចំណោមពលរដ្ឋគ្រប់អាយុធ្វើការ មានតែ១៣ភាគ រយប៉ុណ្ណោះបានរៀនចប់ថ្នាក់ទី១២។ សព្វថ្ងៃនេះកុមារកម្ពុជាអាយុ៤ឆ្នាំ មួយនាក់ ត្រូវបានគេរំពឹងទុកថានឹងរៀនបានគ្រប់៩,៥ឆ្នាំកន្លះ ប៉ុន្តែកម្រិត រៀនចេះរបស់គេនឹងមានសមមូលត្រឹមតែ ៦,៩ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ក្រុមហ៊ុននាំចេញ៣៧,៦ភាគរយបានលើកបញ្ហាកម្លាំងពលកម្ម ដែលគ្មានការអប់រំគ្រប់គ្រាន់ ថាជាឧបសគ្គចម្បងគេសម្រាប់ធុរកិច្ច។ ស្ថានភាពនេះ ធ្វើឱ្យពលកម្មមានផលិតភាពទាប ហើយធ្វើឱ្យមានការពឹង ផ្អែកលើការនាំចេញផលិតផលប្រើអតិពលកម្មដែលវាងាយរងគ្រោះណាស់ ពីសំណាក់ស្វ័យប្រវត្តិកម្មរបស់បច្ចេកវិទ្យា។

គោលនយោបាយទាំងប្រាំពីរសម្រាប់ការងារ កាន់តែរីកចម្រើន និងកាន់តែប្រសើរឡើង

